

Munkwa munene oku barhumisi ba Yezu na Ekleziya
Bakolaga na C.D.P.C.L., Bukavu bulya omu *EBIBLIYA NTAGATIFU*,
Verbum Bible, Kinshasa 1992, rhudomire binwa binji bya mashi

MIKEYO מִיכָה

Enshokolezi

Omulêbi Mikeyo aburhiragwa omu cishagala ca Moresheti omu Yuda. Ali muhinzi na mungere aka Amosi.

Mikeyo ayigirizagya amango g'abami Yotamu, Akazi na Ezekiyasi, kwo kuderha kurhenga omu mwaka gwa 753 kuhika omu mwaka gwa 700 embere Yezu Kristu aburhwe. Muli ago mango abalêbi Hozeya na Izaya bajâga bayigîriza.

Omukolo murhanzi ahabagwa na Nyamuzinda gwâli gwa kumanyisa abantu oku obuhanya bwayishibagwârha (2, 6-11; 3, 5-8). Nyamubâho atwîra olubaga lwamugayisagya olubanja. Lwakagiharâmya ensanamu, lwanali lwamaleka akalamo kw'obushinganyanya. Mikeyo akalihire bwenêne abagale banyaga abakenyi, abalî b'emyenda barhalonza kujuha, abarhunzi bakazizimba, emilala erhayumvanya, abadâhwa n'abalêbi balibuza bambali bâbo, abazuzi b'okugulwa. Ebyo byoshi birhaliganini n'ebi Nyamuzinda azigira. Alonza abantu babè bashinganyanya, babè n'omurhima gw'obuzigire banamushimbe n'obwirhohye.

Nyamuzinda ayishitwîra olubaga lwage olubanja n'okuluhana. Omulêbi Mikeyo amanyisa oku Samâriya n'ebishagala by'ecihugo c'omu lubanda lw'ida ko ly'e Yeruzalemu bayishilibuzibwa. Yeruzalemu ayishibâ cirundo ca bisigaliza.

Cikwone Mikeyo ashubirilangaliza okucungulwa. Abayishisigala bayishicungulwa. Amanyisa kandi oku omwâmi w'omurhûla ayishiburhirwa e Betelehemu. Oyo mwâmi ayishilisa olubaga oku buhashe bwa Nyakasane.

EBIRIMWO

1. Israheli atwîrwa olubanja: cigabi 1-3
2. Okulaganyibwa kwa Siyoni: cigabi 4-5
3. Israheli acitwîrwa olubanja: cigabi 6, 1-7, 7
4. Obulangalire kuli Nnâmahanga: cigabi 7. 8-20

1

¹ 1 Aka kali kanwa ka Nyakasâne kâyishiraga Mikeyo, muntu w'e Moresheti, omu nsiku za Yotamu, na Akazi, na Ezekiyasi^a, bâmi b'e Yuda. Abonekerwa ebiyêrekire Samâriya na Yeruzalemu.

I. Olubanja lwa Israheli Samâriya atwîrwa olubanja

² Muyumvirhize mwe lubaga. Nawe w'lgulu n'ebikubamwo byoshi, rhega okurhwiri. Nyakasane Nyamuzinda yene amubêra muhamirizi, Nyaka-sane yenene kurhenga omu nyumpa yâge nyimâna. ³ Loli oku Nyamuzinda ayishire arhenga aha mwâge, ali bwandagala, alabarha amarhwerhwe g'igulu. ⁴ Entondo alabasirekwo zamajonga, n'emmanda zamaboneka nka kula omuhomo gujonga n'omuliro, nka kula amîshi gahona oku mâla. ⁵ Bubî bwa Yakobo burhumire

^a1.1 Ahaz na Hezekiyahu abo ecigereki n'enfarasè byahindzire: Akazi na Ezekiyasi. Ntyo kwo ngasi lulimi luhindula amazino g'emahanga, rhulole *Les langues entre elles*. Endimi zisôma, <http://www.nyabangere.com> (23.01.2021)

ebyo byoshi byâbâ, n'ebindi birhumire: mabî g'enyumpa y'Israheli. Ohubî hwa Yakoho bo buhi? K'arhali Samâriya? Ho ngahi aho marhwerhwè ga Yudeya? K'arhali Yeruzalemu? ⁶Samâriya nâmujiira nk'ishwa lya bigûkà, nka ngo ya kurhwerwamwo emizabibu. Amabuye gâge nâgâkwêba omu lubanda, ebiriba byâge mbisige bwerûle. ⁷Ensalamu zâge zoshi zavungunyulwa, n'ensaranga ehembwa zoshi zasi-ngônolwa n'omuliro; ensalamu zâge zoshi nâjiira zisherezibwe. Bulya e-nsaranga ahembwa omu bubaraga bwâge zo âzigulagamwo, zo zâna-shubibâ luhembo lw'obubaraga bwâge.

Obuhanya bwarhogera kuli Yeruzalemu

⁸Niono Mikeyo, nâlaka nandakûle, nâgenda buzira nkwerho emagulu erhi nandi bushugunu, buzira mwambalo. Nâlaka nka nyambwe, nyâme nka nyunda. ⁹Bulya ebibande bya Samâriya birhali bya kufuma. Byahisire ciru n'omu bihugo bya Yuda n'omu mihango ya Yeruzalemu. ¹⁰Murhabimanyisagya e Gati. N'e Ako murharhozagya emirenge yinyu! E Bet-Leafra, mucivuruvunze omu katulo. ¹¹Geri mwe bantu b'e Shafiri erhi munali bushugunu munagwerhwe n'e- nshonyi. Olubaga lw'e Kanani lurhacihuluka omu cishagala. Emishîbo ya Beti-Eseli yâmmuyîma aha mwayâkira. ¹²Abantu b'e Maroti badwirhe bajugumira ebinja byâbo. Obuhanya Nya- asane arhumire bwahika oku muhango gwa Yeruzalemu. ¹³Shwekera eciterusi oku ngâlè z'ebîrha, we oyûbaka e Lakishi! (Go gwali murhondêro gw'ecâha ca mwâlî wa Siyoni, bulya we oba nshôko y'a-mabi g'Israheli.) ¹⁴Co cirhumire okwânîne ohâne engulo kuli Maresheti-Gati. Enyumpa za Beti-Akzibu zâyish'iyabira abâmi b'Israheli. ¹⁵Nâyish'ikulerhera kandi omuhaguzi, we oyûbaka e Mareshe! Obukuze bw'Israheli bwahika e Adulami^b. ¹⁶Mucigugunyule emviri, mucîmôme omukungu, mwe bantu b'e Yeruzale-mu, irhwe linyu libe luhala nka nyundâ, mulakire abana binyu bazigi-rwa, bulya bakola bahêkwa bujâ kulî ninyu.

2

Abakolêsa obukulu bwâbo kubî

¹Bali bahanya abalalira n'okuhiga ebibî oku ncingo zâbo, erhi buca sêzi babiyunjuze, bulya biri omu buhashe bw'amaboko gâbo. ²Bacîfinje amashwa banaganyâge, banyâge enyumpa zicibêre zâbo. Bana-rhambule omuntu n'enyumpa yâge, ciru n'omuntu n'akashambala kâge âyimagamwo. ³Co cirhumire Nyakasane akolaga adesire, erhi: «Yumvagyî, ndâlîre oku- jirira eyi nyumpa kubî, muli okwo, murhâkulemwo amagosi ginyu, mu-rhânagende n'obucîbone bulya gali mango mabî. ⁴Olwo lusiku mwatwîrwakwo omugani. Mwayimbirwakwo enkumhu, bâyishikâderha mpu: «Mwanyazirwe lwoshi lwoshi. Ebirugu by'oluba-ga lwa Nyakasâne bikola omu maboko g'abandi. Israheli bamuhivire omu ishwa lyâge, lidwîrhe lyagabirwa abapagani». ⁵Co cirhumire omu ndêko ya Nyakasane harhacibè ciru n'omuntu mugu-ma w'okulambulira omugozi oku cihimbi c'ebirugu bya Nyakasane.

Omulêbi w'obuhanya

⁶Murhalêbaga, kwo badwîrhe baderha. Barhalêbaga kwa bene okwo^c! E-nshonyi zirhârhwârhe. ⁷K'enyumpa ya Yakobo yahehêrwe? Ka Nyamuzinda arhaciba bushiru b'okulinda? Ka ntyola yo eba nkomêdu y'ebijiro byâge? ⁸Mwe muli mwayimanga nka bashombayi b'olubaga lwâni. Orhalikwo bubî buci mudwîrhe mwamunyaga ecirondo. N'odesire mpu arhûlwîre, mudwîrhe mwamuhondakwo obuhanya bw'ebîrha. ⁹Mwakûzire bambali-kazi bâni

^b**1.15** 10-15: Ecihugo Yuda cibwizirwe oku cahanwa erhi bunji bwa byâha byâco burhuma. Ciru ci- rhacirhamagya mpu calangalira oburhabâle bw' ebihugo b'ihanga. Obuhane bwâco kuli kuhêkwa e mahanga.

^c**2.6** : Murhalêbaga: kwo kuderha oku Abayahudi barhacilonzizi okuyumva ebinwa by'okubarhemula omulêbi ali ababwîra. Barhacilonzizi bayemêre ebinwa bya mwêne ebyo.

omu mwabâbwe; abana bâbo barho mwabakûlakwo obukuze bwâni ensiku n'amango. ¹⁰ Yimuki, mugende! Harhaciri ha kurhamukira aha. Okuhemuka kwinyu kwârhumu mwârhindibuka bwenêne. ¹¹ Hamayisha owageremwa, asinge obunywesi erhi: «Nâkulêbera o-gw'idivayi n'ogw'amamvu». Ye wankakwanana okuba mulêbi w'olwo lubaga.

Eciragâne c'okukubûla

¹² Neci nâkushubûza weshi, wâni Yakobo, nashubûza omusigala gwa Israheli. Nâbahira haguma nka bibuzi biri omu cogo, nka busô buli omu bulambo. Baberegeza bwenêne kulî n'abantu. ¹³ Omushâbi abashokolîre, bâshâba, bâgera omu muhango, gwo âahulukiramwo. Mwâmi wabo âbagera emalanga, erhi na Nyakasane abashokolîre.

3

Oku bakulu barhindibuza olubaga

¹ Kandi namâderha nti: «Muyumvaye, mwe barhambo b'enyumpa ya Yakobo, ninyu mwe barhegesi b'omu nyumpa ya Israheli! ² Ka murhâlî mukwânîne mumanye okutwa olubanja? ³ Badwîrhe balya abantu bâni nyama, badwîrhe babakûlakwo oluhu, bali babavuna orhuvuha. Bali babatwa rhuhimbi-rhuhimbi nka kuno kubahira aha nyungu, nka nyama y'aha kanoga. ⁴ Lusiku luguma bâhamagala Nyakasane, ci kwone arhâbashuze. Olwo lusiku abafulike amalanga gâge erhi bibî bâjizire birhuma.

Ebyaha by'abalêbi

⁵ Ntya kwo Nyakasane aderhîre abalêbi bahabula^d olubaga lwâni: nka hali eci bavubasire banakaziyakûza mpu: «murhûla»! Ngasi muntu o-rhabahiri ebi balya banamubwîre, mpu: «Wâhya, entambala nyimâna eno.» ⁶ Co cirhumire, ahâlî h'okumolekerwa, bwâmmubêra budufu; n'omwizizi gummubêre ahâlî h'okulêba. Izûba lyâzikira abalêbi, olusiku lwâbayi-ruhira. ⁷ Bâja babona ebyânayishe, bâbona enshonyi, n'abalaguzi bâbulabula, bu-lya Nyamuzinda arhâcibashuze. ⁸ Ci kwône, niehe^e, nyunjwîre misi (na Mûka gwa Nyamuzinda) nyunjwîre misi y'obushinganyanya n'obushiru bw'okumanyisa Yakobo obubî bwâge, mmanyîse na Israheli ecâha câge.

Oku bimangizi: omanyîse okuhera kwa Siyoni

⁹ Yumvi ebi mâshi, mwe bakulu b'omu nyumpa ya Yakobo, mwe mukulîre enyumpa y'Israheli, mwe mutwa emmanja, mubulikubya ebishi-ngânîne, ¹⁰ mwe mudwîrhe mwayûbaka Siyoni n'omuko, na Yeruzalemu oku mabî! ¹¹ Abarhambo bamwo barhatwa lubanja buzira kuhongerwa, abajinji ba-mwo barhayigîriza buzira kuhâbwa luhembo; abalêbi bamwo balêbere ensaranga. Kurharhuma barhashegema Nyamuzinda bakaziderha mpu: «Ka Nyamuzinda arhali ekarhî kirhu? Obuhanya burharhurhi-ndekwo!» ¹² Co cirhumire, obubî bwinyu bwârhumu Siyoni ahinduka ishwa lya kuhi-ngwa, Yeruzalemu aba bigûkà, n'entondo y'akà-Nyamuzinda lyâbà ira-ngo lya muzirhu.

^d**3.5** : Oku bilâbire oluhembo oku balêbi, lola muli 1Sam 9, 7-8; 1 Bam 14, 3; 2 Bam 4, 42; 5, 15. 22; 8,8-9; Am 7,12. Mikeyo arhalahiri okubonekerwa kw'abo balêbi, ci abashobesire okulongereza obunguke.

^e**3.8** : Niehe: kwo kuderha omulêbi Mikeyo, mulêbi w'okunali, arhalonzizi ashushe abo banamwiza buzîne.

II. Ebi Siyoni alaganyibagwa

Nyamuzinda ayishiyima e Siyoni

¹ Amango gayiruka omu nsiku za buzinda, mwâcibone entondo y'akà-Nya-muzinda eri enyanya ly'ezindi elihe kulusha ezindi ntondo zoshi. Lyo amashanja goshi gâshagamukira emunda eri, ² igulu lyoshi lyayishilibirhirayo linaderhe mpu: «Yishi rhuyinamukire oku ntondo ya Nyakasane, yishi rhuje omu ka-Nyamuzinda ka Yakobo. A-rhuyigîrize enjira zâge, lyo nirhu rhuyishimba. Bulya e Siyoni yo erhe-nga irhegeko, n'e Yeruzalemu erhenge akanwa ka Nyakasane»! ³ Ayishiyima ekarhi ka mashanja manji, ânatwîre amashanja madârhi e-mmanja. Engôrho zabo bâzitulamwo enfuka, n'amatumu gâbo bâjira-mwo emigushu. Nta lubaga lwâcilengereze olundi engôrho, ba-rhakaciclyigîriza okulwa amatumu^f. ⁴ Ci ngasi muguma akazitamala aha murhi gwâge gw'omuzâbîbu, n'aha idako ly'omurhi gwâge gw'omuzeti, ntâye wâcibakange. Ntyo kwo aka-nwa ka Nyamuzinda w'Emirhwe kadesire. ⁵ Bulya embaga zoshi zilambagira ngasi muguma oku izîno lya nyamuzinda wâge, ci rhwehe rhwâkazilambagira oku izîno lya Nyakasane Nyamuzi-nda wirhu w'ensiku n'amango.

Okugaluka kw'obuso bushandabîne aha Siyoni

⁶ Olwo lusiku, kwo Nyakasane adesire, nâshubûza ebibuzi⁹ biyagalisire, naâshimanyanya ebyahabusire n'ebi nalibuzize. ⁷ Ebikunagizi byo nâjiramwo omusigala, n'ebikagwa nabijira ishanja ligu-ma lya misi. N'ago mango Nyamuzinda abâ mwâmi wâbo oku ntondo ya Siyoni, kurhenga buno kuhika ensiku n'amango. ⁸ Nawe we munâra gw'obuso, irango lya mwâli wa Siyoni, obukulu bwâwe bwa mîra bwâkushubirakwo, bwo bwâmi bwa mwâli wa Yeruzalemu^h.

Okurhêrwa, olubungo n'okuyagaluka kwa Siyoni

⁹ Na buna, bicigi birhumire wayâma? K'emwâwe erhaciba mwâmi? K'a- bahanûzi bâwe bahezire obu wagwârhwâ n'emikero nka mukazi walo-nziburha? ¹⁰ Ogâyagâyage onayâne wâni mwâli wa Siyoni, aka omukazi waburha, bu-lya okola warhenga ekâ ojihanda erubala; wahika e Babiloni, n'eyo yo wayôkolerwa. Eyo yo Nyakasane akucungulira, akukûle omu nfune z'abashombayi bâwe. ¹¹ Bunôla, mashanja manji gakushimbire caligumiza. Gadwîrhe gaderha mpu: «Mâshi Siyoni azire n'amasu girhu gamulole.» ¹² Cikwône barhamanyiri emihigo ya Nyakasane, barhanamanyiri bwinja omulâli gwâge, bulya yene wabashubûzagya kula bashubûza emiha y'e-ngano aha yakubirhirwa. ¹³ Yimuka! Ovungunyule emburho mwâli wa Siyoni! Bulya amahembe gâwe nagajira ga cûmaⁱ, n'ebisenyi byâwe mbijire bya mulinga, ntyo ovûngu-nyule mbaga nyinji. Omunyago wabarhola ogurhûle Nyakasane, n'ebi-rugu byâbo obihe Nyamuzinda w'igulu lyoshi.

Obuhanya n'irenge ly'obûko bwa Dandi

¹⁴ Shûbûzagya engabo zâwe buno, wâni mwâli wa ntwâli! Barhugosire. Bâshurha omucirânuzi

^f4.3 1-3: Ebi binwa binashubibonekana muli Iz 2, 2-4. Ensiku za buzinda. Kwo kuderha ensiku z'okuyisha kwa Masiya.

⁹4.6 : Nyamuzinda abwizire Israheli oku ashubûza olubaga lwâge hano ayusimuhana. Ashima-nyanya abasigîre omu mimo nka kula lungere mwinja anajira. Lola muli Eze 34, 1.

^h4.8 : Omunâra gw'obuso: kwo kuderha Yeruzalemu.

ⁱ4.13 : Amahembe g'ecuma: kwo kuderha emisi yâwe ya mîra.

w'Israheli emikoba omu irhama.

5

¹ Nawe wâni Betelehemu Efrata^j, ciru okaba we munyi omu milala ya Yuda, emwâwe yo yantengera owarhambula Israheli. Ecisiki câge ciri ca kurhenga mîra, kurhenga ensiku n'amango. ² Co carhuma Nyamuzinda âbaleka, kuhika amango g'okuburha kw'olya oli buburha^k; ago mango lyo omusigala gw'abalumuna gwâshubira kuli bene Israheli. ³ Ayimanga, âkerêrheza obusô bwâge omu kukolêsa obuhashe bwa Nyaka-sane, omu kukolêsa obukuze bw'izîno lya Nyakasane Nyamuzinda wâge. Bâgandâza bulya akolaga âbà mukulu kuhika oku buzinda bw'i-gulu.

Omuntu wâyishiyanka ecihugo ca Asuru

⁴ Oyo muntu ye wâbà murhûla gwirhu. Asuru akarhêra ecihugo cirhu, akalabarha eno mwirhu rhwanamunikakwo bangere nda, na barhambo munani^l. ⁵ Bâyabula ecihugo ca Asuru n'engôrho; ecihugo ca Nimrodi n'akêre. A-rhuyôkola kuli Asuru hano aja omu cihugo cirhu, hano analabarha olubibi lw'emwirhu.

Omukolo g'omusigala gwa Bene Yakobo

⁶ Ago mango, omusigala^m gwa bene Yakobo gwâyôrha nka lumè lurhenzire kuli Nyakasane ekarhî k'embaga nyinji, nka kula enkuba eyôrha oku lubala, era erhalinda ndi erhanacîkubagira bantu. ⁷ Omusigala gwa Yakobo gwabêra omu mbaga, omu karhî k'embaga nyi-nji, nka ntale eri omu nsimba z'emuzirhu, nka mwana wa ntale omu busô bw'ebibuzi: ngasi ah'agera erhi na kulabarha n'okuvungunyula, na ntâye wamufulumuka.

Nyamubâho aherêrekeza ngasi bagwerhe emihigo mibî

⁸ Mâshi okuboko kwawe kulambûkire oku bashombanyi bâwe, lyo abaku-shomba boshi bahirigirha. ⁹ Alagi ebyâba muli olwo lusiku, kwo Nyakasane adesire! Nârhenza ebite-rusi byâwe omu mwâwe, nâshanda engâlè zâwe. ¹⁰ Nârhenza ebishagala by'omu cihugo câwe, n'ebyôgo byâwe bizibu byo-shi nâbihongola. ¹¹ Nâkukûla abafumu omu nfune, orhakaciba n'abashonga. ¹² Nârhenza ensalamu zâwe z'okubinjwa, ntenze n'emitungo yâwe, lero o-rhakacigashâniza omukolo gw'amaboko gâwe. ¹³ Ago mango lyo nâkûla emitungo-nyamwegemerwa omu cihugo câwe, nsherêze n'ebishagala byâwe. ¹⁴ Omu bukunizi bwâni, n'omu mutula gwâni, nacihôla oku mbaga zirhanyumvaga.

^j5.1 5, 1: Mîra mîra Betelehemu akazagiderhwa Efrata. Omucunguzi aburhiragwa e Betelehemu omu cishagala ca Daudi. Lola muli Mt 2,4.

^k5.2 Olya oli buburha: Lola muli Iz 7, 14.

^l5.4 : «Nda», kukulikiza ho «munani»: kwo kuderha «banji».

^m5.6 : Omusigala gwa bene Yakobo: kwo kuderha oku omu bayahudi hali abasigala; arhali boshi bârhagûkumuke.

III. Israheli ashubitwîrwa olubanja

Olubanja lwa Nnâmahanga n'olubaga lwâge

- ¹ Yumvagi oku Nyakasane adesire: Yimuka, ojîse entondo lubanja, n'amalango goshi gayumve izù lyâwe.
- ² Ewe mwe mirhezi muyumve olubanja lwa Nyakasane, ninyu mwe biriba bizibuzibu by'igulu, bulya Nyakasane ali lubanja bo n'olubaga lwâge, akwâ mire Israheli.
- ³ Yaga lubaga lwâni, kurhi nâkujizire? Bici nâkurhamizekwo! Onshuze nâni.
- ⁴ Bulya nakurhenzize omu cihugo c'e Misiri; nakucungwîre nakurhenza omu nyumpa y'obujà, embere zinyu narhumayo Musa, na Aroni na Miriyamu.
- ⁵ Ewe lubaga lwâni, kengêragi eyali mihigo ya Balaki, mwâmi w'e Mowa-bu, mukengêre n'oku Balaamu mwene Beori âmushuzize. Kengêra olugendo lwa Shetimu omu Gilgali, lyo omany eby'obushinganyanya Nyakasane akolaⁿ.
- ⁶ «Bici nayisha ndwirhe embere za Nyakasane, nyuname n'emalanga ga Nyamuzinda w'Enyannya? Ka naja emalanga gâge mperhe enterekêro nyinji, n'amanina ga mwaka muguma?
- ⁷ Ka Nyakasane âsimîsibwa n'ebihumbi by'engandabuzi b'ebintaganjwa by'emigezi y'amavurha? Ka mbâge erhi nfula yâni yo mpâna oku bubî najizire, ka nâhânaga emburho y'omu nda oku câha c'omurhima gwâni?»^o
- ⁸ We muntu, wâbwizirwe ebikwânîne, ebi Nyakasane akuhunyire by'ebi: okujira obushinganyanya, okusîma okuba muntu wa lukogo, n'okuge-nda n'obwirhohye haguma na Nyamuzinda wâwe.

Okukalihira endyâlya z'omu Yeruzalemu

⁹ Izù lya Nyakasane lidwirhe lyayakûza omu cishagala: Yumvagi mwe bûko bwa Yuda, ninyu mwe ndêko y'ecisbagala! ¹⁰ Ka nanahasha okuyemêra endyâlya zihake eby'obushambo omu nyumpa zâbo? ¹¹ Ka nanalola nka mushinganyanya omuntu okolesa eminzâni y'okulenga-nya; n'abahêka emilengo erhashinganini omu nshoho zâbo? ¹² Abagale b'omu cishagala bakalihire ibala, n'abantu bamwo kunywerha kwône kwône bayishi. ¹³ Bwobu nâni nkolaga nârhondêra okukuha obubane, nâkushabira erhi byaba byâwe birhuma. ¹⁴ Wakazirya ci orhayigurhe, bakazilaka ishali aha mwâwe. Wâbikira ebiru-gu byâwe halya hazibu ci birhafumè; n'ebi wamany mpu byo wafumi-ze, nâbirîkira engôrho. ¹⁵ Wâmira emburbo ci orhasârûle. Wâyênga amalehe g'omuzeti n'obwo o-rhâcishige amavurha gâyo. Wâkânda emizâbîbu ci orhânywe oku idi-vayi lyâmwo.

Oliganyo lwa Samâriya

¹⁶ Bulya wakulikire oliganyo lw'amarhegeko ga Omuri, na ngasi ngeso z'omu nyumpa ya Ahabu; mudwîrhe mwayiganya okwâbo kwoshi kwoshi; kwarhuma nakuhindula bigûkà, n'abantu bâwe bashube ba kuhââbwa olwoho. Lyo mwâbarhula ebijâci abantu bâni bajâcîrwe.

ⁿ6.5 : Lola omu Mib 22-24.

^o6.7 : Mira Nyamuzinda amanyîsagya obulonza bwâge, ciru n'abalêbi bashokoleraga Mikeyo bârhumanyisizebo: okuba mushinganyanya (Amosi), okusîma okufa obwonjo (Hozeya), okucîrho-hya embere za Nnâmahanga (Izaya).

Obulyâlya bwa boshi

- ¹ Namâlagîrira! bulya kwo nkola ndi nk'owahumbûlaga amalehe canda, nka malehe ga mizâbîbu gâhumbûlagwa enyuma ly'okusârûla; nta ciha-du cankacirîbwa, ciru mpâga irehe ly'omutini ndi nacifinja!
- ² Abantu ba Nnâmahanga barhaciboneka omu cihugo; nta mushinganya-nya ciru n'omuguma omu bantu. Boshi bâcikwendesirage bayunja oku bahuma omukò, ngasi muguma adwîrhe arhega mwene wâbo akasirha^p.
- ³ Ebijiro amaboko gâbo galengeha okujira ganali mabi gonene. Omurha-mbo adwîrhe alinga ecituliro; n'omucirânuzi adwîrhe alinga empyulo lyo atwa olubanja. Omukulu adwîrhe aderha ebigalugalu n'oku omurhima gunamuhire.
- ⁴ Omwinja mulibo, anali nka lukererhè n'omushinganyanya nka lugurhu lwa mishûgi. Loli, olusiku lw'obuhane abalânzi bâwe baderhaga luyiru-ka, mukolaga mwasômerwa.
- ⁵ Mumanye murhalangaliraga omwîra murhacikubagiraga ecirongôzi. Omanyè ciru orhashagalaga akanwa embere za mukâwe.
- ⁶ Bulya omwanarhabana ali ajacira ishe, omwananyere ali ahagalika nnina. Omuhya-kazi ali ayimanganwa na nnazâla; ngasi muntu ashombirwe n'ab'omu mwâge.
- ⁷ Cikwône niehe ngalamîre Nyakasane, ndagalîre Nyamuzinda w'oku-nciza, Nyamuzinda wâni ânyumva^q.

IV, Obulangalire n'omusengero gw' olubaga

Siyonî ajacirwa n'omushombanyi wâge

- ⁸ Orhacishinge erhi nie ntuma, wani mushombanyi^r wani, akaba nahirimire, nâzûka; akaba ntamîre omu mwizimya, Nyakasane ye bulangashane bwani.
- ⁹ Nâlembera obukunizi bwa Nyakasane bulya nâ mugomîre, kuhika ansa-mbîse, antwîre olubanja. Bulya ampulusa, ampire ahali obulanga-shane, mbone obushinganyanya bwâge.
- ¹⁰ Hano omusbombayi wâni abona okwo, enshonyi zimubumbe; olya wâ-mbwiraga erhi: «Ngahi Nyamuzinda wawe aligi?»^s. Amasû gâni gamu-lola hano akola adwîrhe alabarhwa nka bijondo omu njira.
- ¹¹ Olusiku lw'okuyûbaka ebyôgo byâwe luyiruka! Olwo lusiku bâgalihya i-shwa lyâwe.
- ¹² Ago mango bene winyu bayâgaluka kurhenga e Asuru, kuhika omu bi-shagala by'e Misiri; kurhenga e Tiri kuhika oku lwîshi^s, kurhenga oku nyanja kuhika oku yindi, na kurhenga oku ntondo kuhika oku yindi.
- ¹³ Ciru akaba ntyo, ecihugo câbâ bigûkâ erhi ba nnaco barhuma, erhi bijiro byâbo bibî birhuma.

^{p7.2} : Akasirha eri nshoho ngali ya bintamanzi eshushire akeshe, ekolesibwa omu kurhega ensi-mha emuzirhu.

^{q7.7} : Muli ogu mulongo, omulêbi ayêrekinemwo obuhamirizi bw'obucire nkana acikubagira; nkaba ho anali ashwinjîre olwandiko lwâge. Okwo kwayishihâna omukâba gw'enjira oku bitakîro by'obulangalire, byaciyishiriyushûlwa buzinda. Biri nka bya kurhenga amango g'olubungo.

^{r7.8} : Oyo mushombanyi anahashiba Edomu erhi Asuru.

^{s7.12} : Lwîshi: kwo kuderha Eufirati.

Omusengero oku mashanja g'abashombanyi

- ¹⁴ Mâshi Nyakasane, yâbula olubaga lwâwe n'akarhi kâwe, obusô bw'o-mwimo gwâwe, bala balamire buhumba omu muzirhu; omu mashaka g'e Karmeli. Bashubikera nka kulya byâli mîra omu Bashani n'omu Galadi.
- ¹⁵ Nka kulya mwa ziryâ nsiku warhurhenzagya omu cihugo c'e Misiri oshu-bigirhuyêreka ebirhangazo.
- ¹⁶ Amashanja gabone enshonyi zigabumbe, ciru akaba gacibona misi, gaâgwarha oku kanwa, gafuke n'amarhwiri.
- ¹⁷ Bâmima oluvu nka njoka, nka ngasi biyândala oku idaho. Barhulubuka omu malîngiriro gabo bayishe bajuguma, n'ebikango, n'obwôba embere zâwe.

Okushenga obwonjo bwa Nyamuzinda

- ¹⁸ Ndi wundi Nyamuzinda akâwe, obabalira amabî, ozaza ecâha, orhabika bukunizi ensiku n'amango ci okunda okufa bwonjo n'okubabalira?
- ¹⁹ Kandi oshubirhufa bwonjo, olabarhe amabî girhu, ebyâha birhu byoshi obikwêbe emuhengere.
- ²⁰ Oyêreke Yakobo obudahemuka bwâwe, n'Abrahamu omubêre lukogo lulya wacigashiraga balarha kurhenga mîra^t.

^t**7.20** : Okucungulwa kwa Israheli, kuli kuyûkiriza eciragâne Nnâmahanga ajiraga bone bashakulûza. Eyo ndagâno n'eco ciragâne, co cîsiki ca ngasi bulangalire, lyo igwârhiro ly'obuyemêre bw'olubaga lwishogwa.